

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

135. An in vero dubio an habuerit peccatum mortale, quis possit sumere
Eucharistiam sine confessione? Ex quo sequitur, an adsit obligatio
confitendi peccata dubia? Ex p. 5. tract. 14. & Misc. 2. res. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

cenſere ſe non eſſe obligatum ad aperiendum peccatum in Confefſione, & poteſt cenſere meliorem ſuam conditionem poſſidentis ſuam libertatem, & immunitatem conſtituti. Secundo, qui poſt diligens examen remanet dubius de voto, non aſtringitur quidquam ex voto adimplere; ſimiliter non tenetur alteri ſolvere qui dubitat num contraxerit debitum: ergo idem in præſenti dici poteſt.

2. Dices hoc dubium, quo aliquis dubitat num peccaverit, eſt ſolum ſpeculativum, cum quo ſtare poteſt mortalis certitudo de obligatione illud conſtituti. Reſpondeo poteſſe quidem inſtitui ſacramentum Penitentiæ, ut etiam imponeretur obligatio cenſendi peccata dubia, non verò conſtare an ita ſit inſtitutum, & de cætero de hac obligatione non poſſe judicare ſicut de aliis ortis ex præceptis, in quibus ex dubio ſpeculativo quoad rem ipſam juncto principio pratico, quòd melior ſit conditio poſſidentis ſuam libertatem, concludimus non aſtringi aliquo præcepto.

3. Dices, eſt certum peccatum eſſe dubium. Reſpondeo non videri quidquam hinc poſſe convinci. Unde hæc opinio ſemper mihi viſa eſt ſpeculativè probabilis, ſimiliter ex Leſſio, & quibusdam aliis à me conſultis.

4. Ad rationes prioris ſententiæ dici poteſt.

Ad primam quando dubium eſt omnino practicum, tutiorem partem eſſe eligendam; ſi verò ex dubio ſpeculativo junctis aliis principiis elici poſſit conclusio practica, quæ concludamus nos non teneri aliquod onus ſubire, non ſemper tutiorem partem eligendam, ut variis exemplis oſtendi poteſt.

5. Ad ſecundam reſpondeo negando aſſumptum quantum ad præſens inſtitutum pertinet; patet in ſimili, qui dubitat de voto, qui non eſt dicendus habere conſcientiam voti in ordine ad obligationem, & ut teneatur aliquid ex vi voti exequi: ſimiliter qui dubitat num commiſerit contra legem habentem annexam excommunicationem, ſi poſt diligens examen non poſſit rei veritatem agnoscere, non tenetur ſe habere excommunicatum, ergo ſimiliter videtur dicendum, quòd is qui poſt diligens examen non poteſt judicare ſe peccaſſe, non teneatur cenſere ſe obligatum ad illud in confefſione aperiendum.

6. Ad tertiam reſpondeo negando conſequentiam, ad cujus probationem dico, per ſe loquendo objectum neceſſarium contritionis in baptizato eſſe objectum confefſionis, quando ſcilicet conſtat de peccato, per accidens autem non eſſe; nam inter præceptum contritionis ex una parte, & confefſionis ex altera, eſt diſcrimen, quòd de lege ordinaria contritio formalis, vel virtualis de peccato mortali ita ſit neceſſaria extra Sacramentum, ut nullus ſine ea poſſit conſequi remiſſionem peccati, confefſio autem in re non ita ſit neceſſaria; unde licet homo propter neceſſitatem mediæ contritionis teneatur cenſeri de peccato etiam dubio, non ideo tenetur illud ſub tali ſtatu conſideratum confiteri, quia in eo ſtatu poteſt cenſeri non obligate jus divinum poſitivum; & licet dicatur, quòd nullum mortale commiſſum poſt Baptiſmum remittatur ſine ordine ad claves, poteſt intelligi quòd præceptum ſolum urgeat pro tempore, quòd moraliter conſtat de peccato; ſed licet hæc opinio ſit, ut dixi, ſpeculativè probabilis, non judico in praxi recedendum à prioris opinione. Hæc omnia Præpoſitus, ubi ſuprà. Verum ego absolute ſupradictam ſententiam improbabilem puto, & ideo tu omnino in propoſito dubio ſententiam affirmativam tene; nempe dubitantem ſi peccatum mortale commiſerit, teneri illud confiteri, & ita tenet Sanchez in ſumma tom. 1. lib.

1. cap. 10. num. 66. & alij, quos citat, & ſequitur Merolla, tom. 1. diſp. 3. cap. 3. dub. 2. corollar. 23. num. 353. quibus ego addo Sylviuſ in addit. ad 3. part. quæſt. 6. art. 4. in reſponſ. ad 3. Homobonum in conſultat. cas. conſcient. vol. 2. part. 5. reſponſ. 131. Guilielmuſ Merceruſ in 3. part. D. Thom. quæſt. 9. art. 4. n. 7. Hurtadum de Sacrament. diſp. 9. de penitentiæ diſſic. 7. Fillucium tom. 2. tract. 2. c. 4. num. 171. Fauſtum in Theol. moral. tom. 1. lib. 3. quæſt. 72. Turriam de penit. quæſt. 9. art. 2. diſp. 29. dub. 6. Valentiam tom. 4. diſp. 6. q. 9. punct. 3. Azorium tom. 1. lib. 1. cap. 4. quæſt. 3. Salas in 1. 2. tom. 1. tr. 8. diſp. 1. ſect. 5. Emanuelem Sà ver. confefſio, num. 5. & ipſummet Henriquez lib. 2. de penit. cap. 4. §. 5. & indicat Concilium Tridentinum ſeſſ. 14. cap. 5.

7. Nota tamen hæc omnia procedere, quando penitens eſt in dubio puro, ſecus autem ſi habeat aſſenſum probabilem circa factum, quòd judicet vel nullum commiſiſſe peccatum, vel ſaltem tale peccatum non eſſe mortale. Ita Sylviuſ ubi ſuprà, & Sylveſter ver. confefſio 2. quæſt. 2. cum Mercero qui addit, excepto fortaſſe mortis articulo propter irreparabile periculum ſalutis, cui tunc certius providere tenetur.

8. Nota etiam hæc obiter docere Turriam & Sanchez locis citatis, quòd ſi poſt confefſionem hujus peccati in dubio penitens habeat notitiam certam, vel probabile indicium, quòd tale peccatum fuerit mortiferum, obligari penitentem iterum in confefſione manifeſtare illud ut certum, & ita quando penitens confiteatur hoc peccatum, in dubio tenetur illud confiteri cum alio peccato certo. Verum Merolla ubi ſuprà n. 557. & 559. contrarium tenet, ſed noviſſimè ſententiam Sanchez & Turriani docet etiam Hurtado loco citato.

RESOL. CXXXV.

An in vero dubio, an habuerit peccatum mortale, quis poſſit ſumere Euchariftiam ſine confefſione?
Ex quo ſequitur, an abſt. obligatio conſtituti peccata dubia? Ex part. 5. tr. 14. & Miſc. 2. Ref. 44.

§. 1. **A**ffirmativam ſententiam (quod valde miror) docet Jacobus Granado in 3. part. D. Thom. contro. 6. tract. 10. diſp. 7. num. 13. ubi ſic ait: Dicit Henriquez lib. 8. cap. 45. §. 3. lit. P. cum Paludano, Antonino, & Tabiena, in vero dubio, an habeas peccatum lethale, poſſe accedere ad Euchariftiam ſine confefſione, deponendo dubium, & videtur colligi ex Tridentino dicente confefſionem eſſe præmittendam, quando quis eſt ſibi conſcius peccati mortalis, dubitans enim non eſt conſcius. Ita ille.

2. Sed ſi hæc opinio eſſet admittenda, ſequeretur non ad eſſe obligationem conſtituti peccata dubia, quòd nullo pacto concedi poteſt; ut ego adverſus Henriquez loco citato ſatis docui in 4. part. tract. 3. reſol. 5. cum communi Doctorum ſententia, & docet etiam Granado ubi ſuprà tract. 9. diſp. 7. num. 2. peccata enim certa, & dubia pari paſſu currunt in ordine ad illa explicanda in confefſione; certa videlicet ut certa, dubia ut dubia.

RESOL. CXXXVI.

An ſi quis habeat tantum peccata dubia, teneatur præmittere confefſionem ſacramentalem ante ſumptionem Euchariftiæ vel celebrationem Miſſæ?
Et an, qui præmiſit confefſionem de peccato dubio